

DECIZIE

12 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de către Fiodor Leiciu,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Fiodor Leiciu împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Leiciu Fiodor, conform art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

constată:

La 26 martie 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, în partea înregistrării lui Vladimir Cîssa ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală Bugeac nr. 15.

Prin încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Leiciu Fiodor, conform art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (f.d. 59, 60-65, 67-71 recto-verso).

La 05 și 06 aprilie 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat recurs motivat împotriva încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 72).

În motivarea recursului Fiodor Leiciu, în esență, a indicat că instanța de judecată a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material, or, prin prisma dispozițiilor pertinente ale Codului electoral al Găgăuziei are dreptul să voteze exclusiv la locul de reședință, dar nu la locul de domiciliu.

Astfel, recurentul a menționat că la viitoarele alegeri pentru Adunarea Populară a Găgăuziei poate să-și exercite dreptul la vot la locul de reședință, adică în satul Bugeac.

Reieșind din acest fapt, Fiodor Leiciu a considerat că este în drept să atace Hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021, în partea înregistrării candidaților electorali pe circumscripția electorală Bugeac.

Recurentul Fiodor Leiciu a solicitat prin cererea de recurs anularea integrală a încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu transmiterea cauzei la Curtea de Apel Comrat spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea anulată.

La 08 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa copia recursului motivat depus de către Fiodor Leiciu împotriva încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra recursului. Însă, până la examinarea recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe, prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs (f.d. 79).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, la caz, se contestă un act al Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei în perioada electorală, iar în conformitate cu art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Totodată, prin prisma art. 69 alin. (8) din Codul electoral al Găgăuziei, hotărârea instanței de judecată poate fi contestată în termen de trei zile de la pronunțare.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 31 martie 2021, iar termenul limită de contestare a fost data de 03 martie 2021, zi de sâmbătă – nelucrătoare, Colegiul consideră că recurentul a respectat termenul de atac, deoarece recursul a fost depus în următoarea zi lucrătoare – 05 aprilie 2021.

În corespundere cu articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu anularea încheierii Curții de Apel Comrat și transmiterea cauzei spre rejudecare problemei soluționate prin încheierea recurată, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că, la 26 martie 2021, Fiodor Leiciu a depus la Curtea de Apel Comrat acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, în partea înregistrării lui Vladimir Cîssa ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală Bugeac nr. 15.

Examinând admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, Curtea de Apel Comrat, prin încheierea din 31 martie 2021, a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Leiciu Fiodor, în baza art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, din motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 (f.d. 59, 60-65, 67-71 recto-verso).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 31 martie 2021a Curții de Apel Comrat, instanța de recurs a constatat că prima instanță nu a elucidat toate aspectele importante speței, iar drept urmare prematur a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Fiodor Leiciu.

Analizând memoriul încheierii din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, Colegiul atestă că drept temei de inadmisibilitate a acțiunii, prima instanță a reținut faptul că Fiodor Leiciu nu poate revendica vătămarea unui drept propriu prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 14/2 din 23 martie 2021, în partea înregistrării lui Vladimir Cîssa ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe circumscripția electorală Bugeac.

Colegiul consideră că prima instanță prematur a ajuns la concluzia că Leiciu Fiodor nu este alegător și nu poate exercita dreptul la vot în circumscripția electorală Bugeac, întrucât, prin prisma art. 9 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, acesta își poate exercita dreptul la vot în localitatea în care are domiciliul cu reședința obișnuită – mun. Comrat.

Redacția art. 9 din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, aplicată de către Curtea de Apel Comrat la verificarea admisibilității prezentei acțiuni, a fost modificată și completată prin Legea UTA Găgăuzia nr. 59-XLV/VI din 26 ianuarie 2021.

Astfel, prin această lege, art. 9 din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 a fost completat cu alineatul (5), care a fost aplicat de către Curtea de Apel Comrat la declararea inadmisibilității acțiunii depuse de către Fiodor Leiciu împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ.

La aspectul dat, instanța de recurs învederează că anticipat prezentului litigiu, la 10 martie 2021, la Curtea de Apel Comrat a fost înregistrată acțiunea în contencios administrativ (control normativ) depusă de către Grigori Gherasimov, Alexndr Chendighelean și Semion Iamboglo împotriva Adunării Populare a Găgăuziei cu privire la anularea Legii UTA Găgăuzia nr. 59-XLV/VI din 26 ianuarie 2021 [https://cacm.instante.justice.md /ro/pending-dossiers?dosier_number=2-21035595-06-3-10032021-1&dosier_type=Any &apply_filter=1].

Colegiul denotă că prin această acțiune în control normativ s-a contestat legea materială, care a fost aplicată de către Curtea de Apel Comrat la declararea

inadmisibilității acțiunii depuse de către Fiodor Leiciu împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ.

În această ordine de idei, se deduce că instanța inferioară prematur a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Fiodor Leiciu, în baza unor norme materiale care în prezent sunt supuse controlului normativ.

Faptele relatate generează anularea încheierii recurate, deoarece menținerea acesteia în condițiile enunțate ar constitui o încălcare a dreptului reclamantului și ar îngreuna accesul acestuia la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție. Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, § 38). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” (Bellet împotriva Franței, § 36; Nunes Dias împotriva Portugaliei).

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Comrat prematur a ajuns la concluzia emisă prin încheierea din 31 martie 2021, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de către Fiodor Leiciu și a anula încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, în același complet de judecată.

Conform art. 71-74 din Codul electoral, art. 69 din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015 și în conformitate cu art. 193, 194, 230, 241 și 243 alin. (1) lit. c), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Fiodor Leiciu.

Se anulează integral încheierea din 31 martie 2021 a Curții de Apel Comrat și se restituie la Curtea de Apel Comrat cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Fiodor Leiciu împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei și lui Vladimir Cîssa cu privire la contestarea actului administrativ, spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan